

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 746
van **BART DOCHY**
datum: 15 maart 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Borgtochten bij overheidsopdrachten - Studiebureaus - FARYS

De uitvoering van een opdracht wordt gereguleerd in het koninklijk besluit (KB) van 14 januari 2013. De borgtocht is een financiële garantie die door de opdrachtnemer aan de aanbesteder ter beschikking wordt gesteld als waarborg voor de volledige en goede uitvoering van de opdracht. In principe moet voor elke overheidsopdracht een borgtocht worden gesteld. Daarop zijn enkele uitzonderingen zoals bedragen kleiner dan 50.000 euro, opdrachten waarvoor levering en diensten de uitvoeringstermijn van 45 dagen niet overschrijden, en enkele bepalingen voor specifieke diensten of opdrachten die buiten het toepassingsgebied van het KB vallen. De borgtocht wordt bepaald op 5% exclusief btw en ze wordt vrijgemaakt na uitvoering van de opdracht.

We krijgen diverse opmerkingen van regionale kmo's met betrekking tot opdrachten van aankoopcentrales zoals FARYS. Deze overheidsopdrachten gaan vaak over grote bedragen waarbij werken over meerdere jaren lopen. Indien een opdracht van 3.000.000 euro zonder btw wordt toegewezen, dient een borg van 150.000 euro gesteld te worden tot oplevering van de opdracht.

Opdrachten voor diensten kennen geen vast tijdsverloop en worden vaak uitgesteld, gemeenten kunnen afhankelijk van de budgettaire ruimte ook opdrachten opschuiven. Indien een middelgrote kmo meerdere opdrachten toegewezen kreeg, dient men dus een groot kapitaal borg te stellen, wat de liquiditeit en verdere groei of investeringen in het gedrang brengt. Zeker in de huidige crisisperiode lijkt dat een aandachtspunt.

Andere intercommunales voorzien in vrijstellingen in de borgtochten voor studiebureaus. Indien dat niet het geval is, dan ontstaat er een nadeel voor de kleinere of middelgrote studiebureaus die vaak gecumuleerd borgen dienen te stellen over meerdere jaren.

1. Waarom is er geen vrijstelling gegeven bij borgtochten voor studiebureaus voor opdrachten met een waarde groter dan 50.000 euro en met een uitvoeringstermijn langer dan 45 dagen?
2. Gezien de oproep om investeringen te lanceren in het kader van de relance zal een cumulatie van opdrachten ontstaan. Het is belangrijk dat ook studiebureaus voldoende mogelijkheden en middelen hebben om in te tekenen op dergelijke overheidsopdrachten.

Zal de minister nagaan of een vrijstelling tijdelijk of permanent ingevoerd kan worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 746 van 15 maart 2021

van **BART DOCHY**

1. Artikel 25 van het KB uitvoering van 14 januari 2013 bepaalt inderdaad de gevallen waaronder een vrijstelling van borgtocht mogelijk is. Dit betreft:
 - opdrachten voor leveringen en voor diensten waarvan de uitvoeringstermijn vijfenveertig dagen niet overschrijdt
 - bepaalde specifieke diensten zoals diensten inzake luchtvervoer, postvervoer, spoorvervoer, bepaalde juridische diensten, onderwijsdiensten,...
 - opdrachten met een bedrag kleiner dan 50.000 euro.

Echter de regelgeving zelf biedt de mogelijkheid om geen borgtocht van de opdrachtnemer te eisen als dat als een gemotiveerde afwijking in het bestek is opgenomen. Immers artikel 9, § 4, tweede lid van het KB Uitvoering van 14 januari 2013 stelt uitdrukkelijk dat *"een afwijking van de artikelen 25 tot 30 (zijn de algemene regels en voorschriften met betrekking tot de borgtochtstelling) slechts mogelijk is voor zover de afwijkingen uitdrukkelijk en afdoende worden gemotiveerd in het bestek. Indien de motivering in het bestek ontbreekt, wordt de afwijking in kwestie voor niet geschreven gehouden."*

Dus concreet betekent dit de aanbestedende overheden kunnen beslissen op een gemotiveerde wijze een vrijstelling van borgtocht in het bestek op te nemen. Dat moet echter steeds per concrete opdracht worden bekeken. Bij opdrachten van een aanzienlijke omvang is het wel raadzaam om de borgtocht als financiële garantie te behouden.

In de Omzendbrief KB 2020/01 betreffende de impact van de coronamaatregelen op overheidsopdrachten dd. 10.04.2020, is trouwens ook een dergelijke suggestie opgenomen. Dit als maatregel ter ondersteuning van de opdrachtnemers om zoveel mogelijk liquiditeitsproblemen te vermijden of te beperken.

Het is evenwel aan Farys om voor de uitvoering van haar opdrachten van deze mogelijkheid voorzien in de regelgeving al dan niet gebruik te maken. De Vlaamse Regering of haar leden kunnen onmogelijk in de plaats treden van de overige aanbestedende overheden.

2. Voor eventuele generieke maatregelen met een tijdelijke vrijstelling van de waarborg in het kader van de relance, verwijs ik naar de bevoegde collega's, de minister van Begroting, Financiën, Wonen en Onroerend Erfgoed, Matthias Diependaele en de Federale Eerste Minister, Alexander De Croo.